

Referințe bibliografice:

1. Grosu, M. (2022). Practicarea diverselor forme ale turismului activ în vederea socializării adolescenților. Teză de doctor. Chișinău: USEFS. 134 p.
2. Onoi, M., Mindrigan, V., Grosu, M. (2019). Particularitățile de utilizare de către cadrele didactice a elementelor tehnice din turismul pedestru în lecțiile de educație fizică cu elevii din ciclul gimnazial. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Probleme acmeologice în domeniul Culturii Fizice”. Chișinău: Editura USEFS, p. 38-42.
3. Onoi, M., Mindrigan, V., Grosu, M. (2019). Rolul turismului în formarea și educarea personalității elevilor. În: Materialele Simpozionului Științific Internațional „Promovarea valorilor sportive în comunitatea școlară prin modele de bune practici”. Chișinău, p. 76-80.
4. Андреевская, Е. (2010). Формы и методы организации деятельности в полевом экологическом лагере. В: Материалы Всероссийской научно-практической конференции. „Увлекательное лето-2010”.
5. Волохов, А.В., Фришман, И.И. (2006). Воспитательная направленность работы детского оздоровительного лагеря. Москва: ГОУДОД ФЦРСДОД, 126 с.
6. Шмаков, С.А. (2002). Летний лагерь: вчера и сегодня: Методическое пособие. Липецк: Инфол, с. 62.

<https://doi.org/10.52449.soh22.24>

JOCURILE OLIMPICE – EVENIMENT SOCIAL SPORTIV

Grosu Vasile¹, asistent univ.

¹Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

***Abstract.** Within this article is briefly described the mythical appearance of the ancient Olympic Games, and the rebirth of the modern Olympic Games, it was made an analysis of the course of the modern Olympic Games from the perspective of organizing and conducting the games. At the same time, there are other cultural, religious, and sports games that were organized and held at the same time or successively as the Olympic Games in Ancient Greece. There are highlighted the major problems facing the International Olympic Committee in organizing the Olympic Games, in particular, the boycotts of the Olympic Games by the National Olympic Committee members of the International Olympic Committee, acts of terrorism on the territory of the Olympic village, military conflicts during Olympic Games, political ambitions, etc.*

***Keywords:** Olympic Games, Olympics, International Olympic Committee, military conflicts.*

***Abrevieri:** CIO – Comitetul Internațional Olimpic; CNO – Comitetul Național Olimpic; ONU – Organizația Națiunilor Unite; JO – Jocurile Olimpice; JP – Jocurile Paralimpice.*

Pe lângă bogăția culturală, filosofică și științifică adusă de către Grecia Antică întregii omeniri, am obținut și JO.

Originea JO se pierde în negura timpului, parcurgând calea de la realitate prin istorie și ajungând la legende, care, cu un înalt grad de probabilitate putem afirma că multe din ele s-au pierdut. Însă unele au ajuns și în timpurile noastre.

Una dintre mențiuni a jocurilor sportive cu caracter competițional din literatura greacă o întâlnim la Homer, care descrie în al XXIII-lea canto jocurile funerare ale Iliadei organizate

de Ahile pentru a cinsti memoria prietenului său Patrocle omorât de către Hector în războiul troian [3 p. 370-393; 9 p. 315-317].

Originea mitică a JO este legată de numele eroului grec – Heracle, regele Spartei – Pelops, Likurg și regele Elida – Iphitos.

Pindar (aproximativ 522-442 î.Hr. autor al 14 ode olimpice) [2], descrie originea mitică a JO, care îl proclamă ca fondator pe semizeul Heracle. Acest mit se referă la una dintre cele 12munci, poruncite de regele Micenei –Euristeu. În această muncă Heracle trebuia să curețe grajdul regelui Augias din Elida. Cei doi au convenit că dacă Heracle finisează lucrul într-o singură zi atunci regele Augias îi dă ca răsplată trei sute de boi buni (10%). După înțelegere, Heracle a spart zidul grajdului, a deviat cursul râurilor Alfeu și Peneu aflate în apropiere, care datorită fluviilor puternice, grajdul a fost curățit într-o singură zi, apoi a restabilit zidurile. După ce a finisat lucrarea Heracle a cerut răsplata promisă, însă regele a refuzat amintindu-i că este sclav și îndeplinește poruncile, iar un rege nu este nevoit să-și păstreze promisiunile date sclavilor. Heracle a plecat, dar s-a întors după ce și-a obținut libertatea, l-a ucis pe regele Augias, iar după luptă a răsădit trei sute de măslini și a organizat serbările vestite, numite olimpiade, în cinstea victoriei obținute de el, spre slava fără moarte a celor îndrăzneți, puternici și cinstiți [6 p. 196-197; 9 p. 126-127].

O altă legendă a originii JO îl proclamă ca fondator pe Pelops, legenda vorbește despre aceea că, un profet ia prezis regelui Oinomaos al Pisei că va fi omorât de soțul fiicei sale Hippodamia. Din acest motiv toți cei care doreau să o ceară în căsătorie pe Hippodamia trebuiau să participe la o întrecere de care cu regele Oinomaos, cel care îl va învinge va primi mâna Hippodamiei iar care vor fi învinși vor fi omorâți. Prin această întrecere regele Oinomaos era convins că va învinge pe toți pretendenții și se va apăra de prezicerea oracolului, mizând pe cail săi divini care erau cei mai rapizi din întreaga Grecie, primiți în dar de la zeul războiului Ares. Unul din doritorii de a se căsători cu Hippodamia a fost și Pelops, fiul regelui Tantal, el a fost de acord cu condițiile înaintate și a participat la întrecerea de care, în timpul cursei, carul lui Oinomaos s-a distrus și ca urmare regele a decedat, învingător a devenit Pelops. După căsătoria cu Hippodamia devine stăpân pe întreg regatul lui Oinomaos. Profitând de statutul său, Pelopsa redenumit pământul în Peloponez, ceea ce semnifică insula lui Pelops.

Conform altor izvoare Pelops a fost ajutat de către zeul mării Poseidon (fiind considerat și creatorul cailor) ca să învingă, dăruindu-i cai de ne învins [11 p. 99].

După altă sursă Pelops a fost ajutat de Hippodamia, rugându-l pe Mirtilos conducătorul carului lui Oinomaos, să facă în așa fel ca în timpul cursei carul să se distrugă [7 p. 31].

După obținerea victoriei în cursa de care și căsătoria cu Hippodamia, Pelops decide să organizeze odată în patru ani sărbătorile Olimpice, conform unor surse aceste sărbători sunt în cinstea victoriei lui, iar în alte surse sunt sărbători funerare, ținem să subliniem că, poporul grec a fost conștient că aceste evenimente socio-atletice erau în același timp și un festival religios, în programul cărora erau curse de care, în semn de recunoștință pentru zei.

Cu toate astea, dorim să remarcăm, concursul la cursa de care a fost introdus în programul JO începând cu a XXV-a Olimpiadă care a avut loc în anul 680 î.Hr. [1], ceea ce ne ridică un semn de întrebare.

O altă legendă, dar nu ultima din cele ajunse până în zilele noastre, cu atât mai mult nici pe departe ultima din cele nescrise și respectiv de mult timp uitate, se referă la restabilirea JO, însuși termenul *restabilire* ne spune că JO nu s-au desfășurat o perioadă de timp. Conform legendei ce datează din anul 884, sec. VIII î.Hr., pentru a opri războaiele și epidemiile în care erau scufundate polisurile Greciei, regele Iphitos a cerut sfatul oracolului de la Delphi. Pythia la sfătuit să restabilească JO și să declare un armistițiu sacru pe durata jocurilor. Deoarece Elis ducea cel mai des războaie cu Sparta, Iphitos ia propus regelui Lycurg să respecte sfatul oracolului, după care s-a alăturat și regele Cleostene din Pisa. Conducătorii acestor polisuri au convenit să stabilească pace pe parcursul desfășurării competițiilor, precum și să asigure securitatea deplasării sportivilor și spectatorilor la Olimpia și revenirea lor în orașele natale [4 p. 10]. Pentru a privi spectacolul JO, la Olimpia veneau mai mult de 40,000 oameni, (filozofi, politicieni, artiști, poeți, etc.) din întreaga Grecie [4 p. 8]. Acest armistițiu de încetare a luptelor militare a fost gravat pe un disc, care se află în Muzeul Jocurilor Olimpice din Olympia, Grecia.

Referințele istorice a JO apar în anul 776 î.Hr., această dată este admisă ca punct de calculare a calendarului JO [10 p. 39; 11 p. 115]. Deoarece în acest an a fost consemnat în Olimpia numele câștigătorului primei curse pe stadion a bucătarului Koroibos din Elis, însă data reală a primelor jocuri este necunoscută. Cu certitudine putem afirma că JO s-au desfășurat cu câteva secole mai înainte.

Admit că, începutul cronologiei JO, în anul 776 î.Hr., ține de un alt eveniment important în istoria Grecii antice și anume că în această perioadă a fost creat alfabetul Grecesc, având la bază alfabetul fenician [15].

JO se desfășurau odată în patru ani, cu o durată de cinci zile și începeau în prima săptămână cu lună plină (Hecatombion), după solstițiul de vară (aproximativ la 27 iulie). Grecii antici numeau Olimpiadă perioada între desfășurarea competițiilor sportive din cadrul acestor jocuri sacre care se desfășurau în Olimpia. Intervalul unei olimpiade era măsurat cu o exactitate înaltă ce cuprindea intervalul de 1457 de zile, 10 ore și 40 de minute, această corectitudine este un alt indiciu al importanței ce se acorda JO [5 p. 17].

La concursurile sportive erau acceptați doar bărbați de origine grecească care erau cetățeni liberi, femeile și robii nu aveau dreptul să intre pe stadionul JO. Actualmente, putem observa un anumit nivel de discriminare, inegalitate în drepturi dintre bărbați, femei și robi, însă în acele timpuri această divizare socială era o normalitate. Am putea descrie și critica această discriminare mult și îndesat, dar înainte de aceasta ne întrebăm, am reușit până astăzi să eliminăm total discriminarea între oameni (rase, religii, sex, orientări sexuale, etc.)? Putem să afirmăm că suntem toți egali în drepturi? Cu regret consider că, nici începând cu Homo sapiens sau de când omul s-a autoproclamat rațional și autoritar celorlalte viețuitoare, până la

moment nu am reușit să rezolvăm multe din necesitățile vitale și sociale ale omului. Mai mult ca atât, femeile nu au fost admise să participe nici la prima ediția a JO moderne din 1896 Atena, Grecia.

Cu toate că JO din Grecia antică interzicea participarea femeilor, ele participau la alte jocuri sacrale care se desfășurau concomitent și separat de JO. Jocurile date erau organizate în onoarea zeiței Hera, în program erau incluse alergări pentru fete necăsătorite, ce concureau la trei categorii de vârstă [5 p. 19].

Pe lângă JO, în Grecia antică se organizau numeroase concursuri (agone), de talie locală și națională care erau legate de numele unor eroi sau divinități [7 p. 25-30; 11 p. 124-128].

Jocurile Phytice (Delphi, Phocida) – se organizau odată în patru ani, în al treilea an al Olimpiadei (august-septembrie) la Delphi în cinstea zeului Apollo, în program erau concursuri artistice și sportive.

Jocurile Istmice (Corint) – se organizau odată în doi ani, în al doilea și al patrulea an al Olimpiadei (primăvara) în Istmia la sanctuarul zeului Poseidon, aceste jocuri cuprindeau concursuri atletice, muzicale și literare.

Jocurile Nemeice (Nemea, Argolida) – se organizau odată în doi ani (vara), în anul fără soț al fiecărei Olimpiade, erau legate de cultul morților. Înființate inițial de Andrastos, conducătorul expediției „celor șapte împotriva Tebei”, au fost dedicate amintirii unui băiat ucis de mușcătura unui șarpe în timp ce păzea izvorul pentru apa necesară luptătorilor.

Jocurile Panatenaice (Atena) – se organizau odată în patru ani, în al treilea an al Olimpiadei. Întemeietorul lor este considerat Pisistrat, care le-a înființat pentru a comemora evenimentul istoric al unirii celor 12 state ale vechii Atici sub conducerea lui Theseu. Programul fiind alcătuit din întreceri între rapsozi la poezie, cântece și muzică instrumentală, apoi au fost introduse competiții de gimnastică, dansuri, curse de lampadofori, concursuri de frumusețe corporală.

Însă JO aveau o importanță mai mare în comparație cu celelalte. Învingătorii la JO deveneau eroi, erau remunerați foarte bine, în cinstea lor se dedeau ode, se creau statui, unii foloseau acest prilej pentru a se iniția în politică. Toate acestea vorbesc despre prestigiul pe care un campion al JO îl aducea orașului natal.

JO s-au desfășurat regulat, fără nici o întrerupere timp de 12 secole, până în anul 392 d.Hr. Timp de 1172 de ani au avut loc 293 de ediții. Organizarea și desfășurarea JO nu a putut fi întreruptă sau oprită de către nici una din calamitățile naturale sau scenarii politice (revolte, invazii, războaie, etc.) care au avut loc în aceste secole.

Însă soarta seculară a JO a început să decadă, fiind influențată de alte culturi, religii și politici străine idealurilor grecești. Această decadentă începe cu cucerirea Greciei de către romani în sec. I î.Hr. Grecii încep să se îndepărteze de tradițiile olimpice, iar în locul lor vin alți concurenți din Roma, Asia Mică, Alexandria și alte regiuni, pentru care JO sacrale erau doar competiții sportive. Despre asemenea valorificare a JO ne vorbește un „eveniment” ce a avut loc la JO din anul 67 d.Hr., la concursul de care s-a înscris împăratul Nero al Romei, cu

toate că a fost singurul participant la această probă nu a reușit să ajungă la finish, unul din motive fiind că era în stare avansată de ebrietate, cu toate acestea s-a autoproclamat învingător. Probabil în conceptul lui referitor la JO Grecești, puteai participa în orice stare fizică, spirituală și morală, însă campion puteai să devii chiar dacă nu finisezi. Cu toate că grecii, până la invazia romanilor, pentru a participa la JO treceau o pregătire și testare foarte riguroasă.

După o decadență de III secole a JO, ele sunt desființate printr-un edict al împăratului roman Teodosiu I în anul 394 d.Hr., astfel ultima ediție a avut loc în anul 392 d.Hr. [11 p. 174]. Paradoxal este că, doar peste puțin timp după desființarea JO, Teodosiu I decedează în anul 395 d.Hr. În anul 426 d.Hr., Teodosiu al II-lea ordonă distrugerea edificiilor Olimpicii, după ce au fost jefuite de mai multe ori, însăși statuia lui Zeus a fost dusă la Constantinopol în anul 408 d.Hr. Cutremurele de pământ din anii următori ruinează edificiile, iar alunecarea muntelui Kronion, ieșirea din matca a râurilor Alpheios și Kladeos acoperă cu aluviuni ruinele Olimpicii, totodată acoperind și tăinuind o importantă parte a culturii milenare grecești.

Tind să scriu acest articol conform datelor factologice în măsură posibilităților, dar urmărind cronologia dispariției JO antice care au durat mai bine de 12 secole, îndrăznesc să spun „*Acolo unde omul nu dorește, nici divinitățile nu ajută!*”.

După aproximativ 12 secole au apărut date referitor la intenția de a renaște JO în diferiți ani și locuri. Printre pioneri putem săi remarcăm pe [5 p. 23-35; 11 p. 225-237]:

Gerolamo Mercuriale / Hieronymus Mercurialis (1530-1606) - Italia;

Johann Christoph Friedrich GutsMuths (1759-1839) - Germania;

Evangelie Zappa (1800-1865) – Grecia (a locuit și decedat în România);

William Penny Brooks (1809-1895) –Anglia;

Pierre de Fredy, Baron de Coubertin (1863-1937) –Franța, anume cu această persoană, majoritatea istoricilor olimpici sunt de acord că au început JO moderne.

Dacă, apariția JO antice este scufundată în taine, unul din motive fiind că ele s-au desfășurat cu mult timp înainte de a apărea alfabetul grecesc și nu au putut să fie reflectate în istorie cronologia lor, atunci renașterea JO moderne oficial datează cu data de 23 iunie 1894 (Paris, Franța), la această întrunire 79 de delegații din 14 țări au votat unanim organizarea primelor JO care urmează să se desfășoare la Atena, Grecia în 1896. Tot la acea întrunire a fost creat CIO [8].

JO moderne pretind a fi o continuitate a JO antice, însă de talie mondială. JO moderne pledează pentru pace între țări, eliminarea oricărei forme de discriminare, dezvoltarea echilibrată și armonioasă a omului din punct de vedere fizic, psihic și spiritual, etc. Dar realizarea acestor obiective se dovedește a fi destul de dificilă, în special abținerea de la invazii, întreruperea sau oprirea războaielor. Necăutând la aceea că, la baza JO antice stăteau înțelegerile verbale între polisuri, referitor la oprirea războaielor pe perioada JO, această înțelegere a fost respectată și JO își realizau scopurile și obiectivele. În istoria JO antice din sec. 12 sunt rediate doar câteva acțiuni militare, care nu au reușit să întrerupă jocurile. JO

moderne au la bază un șir de acte, adoptate de forurile internaționale în diverși ani: Carta Internațională a Educației Fizice și Sportului; Carta Europeană a Sportului; Carta Olimpică; Codul Eticii Sportive; Convenția Antidoping; Convenția Europeană privind violența și ieșirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive, cu toate acestea, nu reușește să ridice „*Drapelul, Flacăra și Imnul Olimpic*” asupra ambițiilor politice.

Prin urmare JO din 1916 au fost anulate din cauza primului război mondial.

La JO din 1920 nu au fost invitată Rusia Sovietică, iar țările care au pierdut războiul Germania, Austria, Bulgaria, Ungaria și Turcia nu au fost acceptate de către Comitetul de organizare a JO.

JO din 1940 și 1944 nu s-au desfășurat din cauza celui de-al doilea război mondial, iar la cele din 1948 Germania și Japonia nu au fost invitate.

Taiwanul a boicotat JO din 1952 din motiv că participa la aceste jocuri echipa Chinei.

Boicoturile continuă și la JO din 1956, Elveția, Olanda și Spania împotriva invaziei Ungariei de către Uniunea Sovietică, iar Irak, Egipt și Liban împotriva Israelului deoarece a ocupat Canalul Suez.

La JO din 1964, Africa de Sud nu a fost admisă ca urmare a politicii de apartheid.

JO din 1968 sunt marcate de mai mult evenimente, continuă războiul din Vietnam, Germania participă cu două delegații RDG și RFG, Uniunea Sovietică invadează Cehoslovacia, un grup de studenți din Mexico au protestat înainte de inaugurarea JO împotriva sărăciei iar sportivii din USA au protestat pe podiumul de premiere împotriva discriminării.

Terorismul marchează JO din 1972 (*München*), un grup de teroriști palestinieni au omorât 11 membri ai echipei din Israel (6 antrenori și 5 sportivi). JO au fost suspendate pentru 34 de ore, cu toate că, mai multe delegații și mass-media cereau ca jocurile să fie întrerupte, CIO a decis să continue. Aceasta a fost ultima ediție a JO, unde controlul a fost mai mult formal, după aceste jocuri securitatea pe parcursul JO capătă un rol foarte important și prin urmare devenind cel mai costisitor serviciu.

La JO din 1976, un mare număr de state (sursele redau divers numărul de state de la 16 până la 35) africane boicotează, datorită participării Noii Zeelande. Canada, țara gazdă a JO, interzice participarea Republicii China (Taiwan), cu toate că CIO recunoștea calitatea de membru a CNO al Republicii China.

JO din 1980 (Moscova), primele JO în Europa de Est, și primele într-o țară socialistă au fost amprentate de cel mai mare boicot. Aceste JO tindeau să prezinte întregii lumi, pe lângă aspectul competițional sportiv, și „Triumful” socialismului. Vorbind despre numărul țărilor care au dorit să participe și totodată manifestând consens cu politica țării gazdă în acel timp, este dificil de spus. Cert este că la JO date au participat 81 din cele 142 membre a CIO, acest număr se datorează nemijlocit efortului considerabil depus de CIO în a convinge țările să ia parte la aceste JO. Refuzul țărilor de a participa se datorează nemijlocit țării gazdă, și anume că cu șase luni înainte de inaugurarea JO, Uniunea Sovietică invadează Afganistanul. Acum

înțelegem mai bine tendința acestei țări, pe deoparte iluzia de a propaga pacea, libertatea și democrația, iar pe de alta realitatea de a invada și supune oricând și pe orișicine. Ținem să menționăm că inițiativa boicotului aparține președintelui SUA, ca urmare a refuzului Uniunii Sovietice la solicitarea SUA de a stopa războiul și a retrage trupele armate de pe teritoriul Afganistanului.

Următoarele JO din 1984 s-au desfășurat în Los Angeles, Kremlinul face tot posibilul pentru a plăti cu aceeași monedă Washingtonului, însă motivul este cu totul diferit. După ce au conturat inventatul motivul precum că „partea americană nu intenționează să asigure siguranța tuturor sportivilor, să respecte dreptul și demnitatea umană, să creeze condiții normale pentru desfășurarea jocurilor” [13], au hotărât să expedieze acest document tuturor Comitetelor Centrale ale statelor frățesti pentru ai informa despre poziția Kremlinului și a ruga/ordona ca să fie susținuți. Au reușit să convingă prin această ordonare statele din blocul estic să nu participe. Ca urmare 15 țări, cu excepția României care să opus ordinului, au îndeplinit dorința și cerința Moscovei de a boicota JO, Iugoslavia socialistă și China comunistă tot nu s-au conformat ordinului și au participat alături de celelalte țări, în total au luat parte 140 de țări.

Bizar este că, în majoritatea țărilor în care politicienii organizau boicoturile JO, sportivii, instituțiile sportive, CNO pledau pentru participare, iar în Uniunea Sovietică însăși Comitetul sportiv și CNO s-au angajat întru a genera motive și a le prezenta Kremlinului cu scopul de a boicota JO.

Într-un final Kremlinul a găsit cel mai judicios motiv (expus mai sus), după părerea lor este analog celui cu care SUA a boicotat JO din Moscova – invazia Afganistanului de către Uniunea Sovietică.

JO din 1988 s-au desfășurat în Seul, Coreea de Sud, cu toate că persista tendința mai multor state de a nu participa la aceste jocuri din motiv de securitate și situația instabilă între Coreea de Nord și Sud, totuși participă cel mai mare număr de state (159) din istoria JO moderne. Au boicotat jocurile 8 state. Printre care și Coreea de Nord, motivul neoficial fiind că, CIO nu a satisfăcut pretențiile președintelui Coreei de Nord care constau în: acreditările, ceremonia de inaugurare și încheiere, turneul de fotbal să se desfășoare în Coreea de Nord nu în cea de Sud [11 p. 500-5002].

La JO din 1992 (Barcelona), Iugoslavia nu a fost admisă cu echipe, dar a participat în sporturi individuale.

Tot în acest an la cea de a 99-a sesiune a CIO, s-a pus în discuție posibilitatea mai multor săptămâni de încetare a focului pentru o mai bună desfășurare a edițiilor olimpice. Această decizie se va transpune într-o propunere oficială adresată ONU. În 1993 ONU va da prima rezoluție în favoarea armistițiului pentru JO de iarnă din 1994 de la Lillehammer, Norvegia. Din acest moment ONU dă o rezoluție cu privire la JO de iarnă sau de vară cu un an înainte de inaugurarea jocurilor. Această rezoluție se referă la Armistițiul Olimpic - prin

care cere încetarea focului în zonele de conflict începând cu 7 zile înainte de deschiderea jocurilor și fiind valabilă 7 zile după încheierea jocurilor [14].

Cu toate că există un Armistițiu oficial pentru JO, conflictele armate urmează calea sa. Armistițiul dat nu a reușit să oprească războiul din Bosnia și Herțegovina pe întreaga perioadă de desfășurare a JO din 1994.

JO din 1996 (Atlanta), sunt afectate de un atac terorist, în urma exploziei unei bombe în parcul olimpic în urma căreia a decedat două persoane și au fost răniți 111.

JO din 2008 (Beijing) s-au desfășurat fără incidente, însă tindem să menționăm că chiar în ziua ceremoniei de deschidere a JO (8 august), Rusia invadează Georgia, ca rezultat anexează Abhazia și Osetia de Sud.

JO din 2014 (Soci), sunt umbrite de invazia Ucrainei de către Federația Rusă, chiar în toiu desfășurării jocurilor, ca urmare anexează Crimeea.

JO din 2022 (Beijing), între JO și JP, pe 24 februarie Federația Rusă începe, după părerea lor „operațiunea militară special”, în realitate s-a dovedit a fi o invazie deplină a Ucrainei.

Jocurile politice sunt mai presus de JO din toate punctele de vedere (planificare, logistică, realizare, finanțare), chiar dacă deseori trag după sine foamete, sărăcie, suferință, dezastru ecologic și moarte.

Necăutând la numărul mare de impedimente, JO moderne se dezvoltă intensiv. Făcând o analogie cu primele JO din 1896 (Atena) observăm că, programa cuprindea 9 discipline, 43 probe de sport, la care au participat 241 de sportivi din 14 țări, cuprinzând 3 continente, la ceremonia de inaugurare au asistat aproximativ 80000 de persoane. Peste un secol, JO de vară din 1996 (Atlanta), conțin un program cu 35 discipline, 271 probe de sport, 10318 participanți (bărbați – 6806, femei - 3512), reprezentând 197 țări de pe 5 continente. Pentru buna desfășurare a jocurilor a activat un personal ce enumera mai mult de 71 mii de oameni, iar la competiții au asistat mai mult de 12 mil de spectatori [12 p. 43, 349-350].

După fondarea CIO în 1894 și punerea temeliei JO moderne din 1896 Grecia, au fost organizate JO de iarnă, care s-au desfășurat pentru prima dată în anul 1924 Franța. JO de iarnă s-au desfășurau în același an cu JO de vară până în anul 1992, iar din anul 1994, ele au loc tot la patru ani, dar decalate cu doi ani față de jocurile de vară. În anul 1960 Italia, s-a desfășurat oficial primele JP de vară, iar JP de iarnă au fost desfășurate pentru prima dată în 1976 Suedia.

Această dezvoltare se datorează faptului că CIO a reușit să atragă un număr mai mare de țări în familia olimpică, dezvoltarea științelor medicale și sportive, progresul tehnologic au influențat progresul și calitatea JO, dar din păcate au și un impact negativ asupra acestora, cum se spune în sport este și „partea opusă a medaliei”.

Concluzii

- Conflictele militare, războaiele nu iau în considerație Jocurile Olimpice, nu se supun Armistițiilor care prevăd încetarea focului pe parcursul desfășurării jocurilor. Cu toate că în

multe din aceste conflicte militate mor mai mulți oameni decât numărul sportivilor participanți la JO.

- Drapelul CIO, cu cele cinci inele intercalate pe o pânză albă, simbolizează unirea celor cinci continente, cu toate acestea nici o ediție a JO moderne nu s-a desfășurat pe continentul African.

- JO moderne de vară nu au fost niciodată găzduite de un stat islamic, cu toate că câteva orașe au intenționat să le organizeze.

- Pentru buna organizare și desfășurare a JO moderne CIO depune eforturi considerabile, în deosebi pentru a rezolva unele probleme între liderii politici, convingerea țărilor să nu boicoteze jocurile, preîntâmpinarea terorismului și asigurarea securității, stoparea rasismului și discriminării - probleme care după natura lor nu ar trebuie să existe. Însă acestea, creează impedimente grave care amenință existența JO, pentru soluționarea cărora este nevoie de mult efort, timp și finanțe, resurse care ar trebuie să fie direcționate pentru dezvoltarea Mișcării Olimpice, însă din păcate nu am atins acest nivel de înțelepciune.

- Dacă Olimpismul modern pretinde ca filozofie a vieții, atunci, Mișcarea Olimpică trebuie să depună mult efort întru dezvoltarea educației tinerilor generați în spiritul valorilor Olimpismului. Din această perspectivă, grecii antici înțelegeau mai bine rolul filozofie ca călăuză a vieții și respectiv, erau mult mai avansați în realizarea ființei ca ființă.

Referințe bibliografice:

1. Burkert, W. (1983). *Homo Necans: The Anthropology of Ancient Greek Sacrificial Ritual and Myth*. USA: University of California Press. Trans. Bing P. P. 93-103.
2. Enciclopedia Olimpiadei. De la Olimpia la Beijing: 3000 de ani de istorie, vol. I, 2008, p. 26.
3. Homer. (2008). *Piada*. Trad. Hâncu R. București: Mondero. 455 p.
4. International Olympic Academy. (2009). *Athens*. Third ed. Athens: Livanis. 75 p.
5. Josanu, E. (2017). *Cartea jocurilor olimpice: Cronici, portrete, reflecții*. Chișinău: Arc. 720 p.
6. Mîtru, A. (2020). *Legendele Olimpului*. Chișinău: Pro Libra. 384 p.
7. Radu, L. (2008). *Olimpism*. Iași: Demiurg. 117 p.
8. USOC. (1996). *Olympism: A basic guide to history, ideals and sports of the Olympic movement*. USA: Griffin.
9. Кун, Н. (2020). *Легенды и мифы Древней Греции*. Москва: Росмэн. 448 с.
10. Платонов, В. (2002). *Энциклопедия олимпийского спорта*. В пять томах. Том 1. Киев: Олимпийская литература. 496 с.
11. Платонов, В. др. (2009). *Олимпийский спорт*. В двух томах. Том 1. Киев: Олимпийская литература. 736 с.
12. Штейнбах, В. (2006). *Большая олимпийская энциклопедия*. Том 2. Москва: Олимпия Press. 968 с.
13. Штейнбах, В. (2008). *Оборотная сторона медали: История Олимпийских игр в скандалах, провокациях, судейских ошибках и курьезах*. Москва: Человек. 416 с.
14. <https://digitallibrary.un.org/> (March 8. 2022, 10:36:34 PM).
15. https://koaha.org/wiki/Storia_dell%27alfabeto_greco#CITEREFJohnston_2003 (June 3. 2022, 10:30 AM)